

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПСИХОЛОГІЯ КОНФЛІКТІВ»

Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Освітньо-професійна програма	«Психологія»
Факультет	Педагогічний
Кафедра	Психології
Семестр	8
Кількість кредитів	3
Мова викладання	українська

Викладач	к.психол.н., доц. Михальчук Юлія Олександрівна
Контактна інформація	yulimik@ukr.net

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація	Навчальна дисципліна «Психологія конфліктів» буде корисна майбутнім психологам, які прагнуть оволодіти конструктивними методами розв'язання конфліктів. Основними перевагами дисципліни є практична спрямованість та формування вмінь психологами застосовувати техніки медіації у вирішенні конфліктів. При викладанні дисципліни активно застосовується аналіз та інтерпретація психологічних ситуацій, які обговорюються зі здобувачами на практичних заняттях.
Мета та цілі	Вивчення цієї дисципліни дає можливість студенту опанувати техніки та прийоми кваліфікованого розв'язання конфліктів. Ознайомлення з широким спектром психологічного впливу дасть можливість студентам свідомо й функціонально впроваджувати у вітчизняну психологічну практику ефективні методи та прийоми медіації та безконфліктної взаємодії. Знання, здобуті при вивченні курсу є підґрунтям для подальшої поглибленої фахової спеціалізації практичних психологів. Завдання: озброїти практичних психологів сучасними теоріями психології конфліктів, розвинути вміння застосовувати їх у профілактиці і розв'язання конфліктів у всіх сферах життєдіяльності людини; конструктивно вирішувати конфліктні ситуації у власному житті.

Результати навчання	Знати та розуміти категоріальний апарат, оволодіння сучасними фахівцями-психологами техніками медіації та безконфліктної взаємодії, що може бути використано у груповій та індивідуальній психологічній роботі.
Soft skills: соціально-психологічні аспекти професійної компетентності, що відповідають заявленим цілям програми	Розвиток професійного мислення майбутнього психолога; використання отриманих знань для подальшого саморозвитку. Розвиток «гнучких навичок» - soft skills: навичок комунікації, здатність брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах, вміння злагоджувати конфлікти, працювати в команді, управляти своїм часом, розуміння важливості зворотного зв'язку / допомоги від колег, здатність логічно і системно мислити, креативність та інше)
Пререквізити	Базові знання з дисциплін: «Загальна психологія», «Вікова психологія», «Педагогічна психологія», «Психодіагностика», «Основи психологічного консультування».

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	План, короткі тези	Завдання
Тема 1. Предмет методи конфліктології як науки	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття	Експрес опитування, складання термінологічного словника, підготовка тестів, психологічне есе «Конфліктна людина – яка вона?», творчі завдання
Тема 2. Конфлікти історії суспільної думки	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття	Експрес опитування, складання термінологічного словника, підготовка тестів, підготовка презентації: «Сутність та причини можливих міжнаціональних конфліктів на теренах сучасної України», творчі завдання
Тема 3. Механізм виникнення конфлікту	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття;	Експрес опитування, складання термінологічного словника, підготовка тестів, творчі завдання. психологічне есе «Як можна працювати з партнерами без конфліктів?».

Тема 4. Статична динамічна характеристика конфлікту	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття	Експрес опитування, складання термінологічного словника, підготовка тестів, творчі завдання. психологічне есе «Аналіз типології конфліктних особистостей»
Тема 5. Проблема запобігання, регулювання та розв'язання конфліктів	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, опрацювання методики	Експрес опитування, складання термінологічного словника, підготовка тестів, Реферат / презентація «Роль медіатора у розв'язанні конфліктів»
Тема 6. Переговори як засіб вирішення конфліктів	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття	Експрес опитування, складання термінологічного словника, підготовка тестів, підготовка презентації «Прийоми активного слухання співрозмовника у процесі спілкування» / «Прийоми спілкування, що сприяють зближенню й досягненню порозуміння»
Тема 7. Внутрішньоособистісні та міжособові конфлікти	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття	Експрес опитування, складання термінологічного словника, підготовка тестів, виготовлення карти конфліктів «Причини виникнення конфліктів у моїй сім'ї»
Тема 8. Групові та міжгрупові конфлікти	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття	Експрес опитування, складання термінологічного словника, підготовка тестів, розробка правил спілкування з конфліктною особистістю

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Базова

1. Альтернативні підходи до розв'язання конфліктів: теорія і практика застосування / Уклад.: Н.Гайдук, І. Сенюта, О.Бік, Х.Терешко. – Львів : ПАІС, 2007. – 296 с.
2. Анцупов А. Я., Баклановский С. В. Конфликтология в схемах и комментариях. – Питер, 2006. – 288 с.
3. Анцупов А. Я., Шипилов А. И. Конфликтология: Ученик для вузов. – М. : ЮНИТИ, 2000. – 551 с.
4. Бандурка А. М. Друзь В. А. Конфликтология. – Харьков, 1997.
5. Будіянський М.Ф., Дмитрієва С.І., Дмитрієв А.О. Правова конфліктологія. Навчальний посібник. – Одеса : Астропринт, 2005. – 120 с.
6. Вершинин М.С. Конфликтология. Конспект лекцій. – М. : Издательство Михайлова В.А., 2003.
7. Ємельяненко Л.М., Петюх В.М., Торгова Л.В., Гриненко А.М. Конфліктологія: Навч. посіб. / За заг. Ред. В.М. Летухо, Л.В. Торгової. – К. : КНЕУ, 2005. – 315с.
8. Іванов В.М. Юридична конфліктологія : Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В.М. Іванов, О.В. Іванова. – К. : МАУП, 2004. – 224 с.
9. Конфліктологія: [Підручник для студентів вищ. навч. закл. юрид. спец.] / Л. М. Герасіна, М.І.Панов, Н. П. Осіпова та ін.; За ред. професорів Л. М. Герасіної та М. І. Панова. – Харків : Право, 2012. – 256 с.
10. Примуш М.В. Конфліктологія. Навчальний посібник. – К. : ВД. "Професіонал", 2006. – 288 с.
11. Словник термінів з правової конфліктології / За заг. ред. Панова М.І., Битяка Ю.П., Герасіної Л.М. – Х. : Одиссей, 2006.

Допоміжна

1. Біцай А. Участь адвоката в медіації: монографія. К. : Алерта, 2017. 260 с.
2. Дарендорф Р. Элементы теории социального конфликта // Социол. исслед. 1994. № 5.
3. Ершов Л. А. Личность и коллектив (межличностные конфликты в коллективе и их разрешение). Л., 1976.
4. Здравомыслов А. Г. Социология конфликта. М., 1995.
5. Подковенко Т. О. Медіація: можливості у вирішенні юридичних конфліктів. Україна в умовах реформування правової системи: сучасні реалії та міжнародний досвід: [Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Тернопіль, ТНЕУ, 21 – 22 квітня 2017 р. Тернопіль, 2017. С.259-262.
6. Практичне застосування медіації: практично-методичний посібник викладача / укл.: В. Каневська, К. Наровська. Київ, 2016. URL: http://www.fair.org.ua/content/library_doc/Curriculum_Mediation_print.pdf
7. Тарнавська А.-Н. О. Становлення інституту медіації в умовах євроінтеграційних процесів України. Публічне право. 2015. № 1. С. 211 – 218.
8. Фішер Р., Юрі У., Петтон Ю. Шлях до Так. Як вести переговори, не здаючи позицій. Київ : Основи, 2016. 220 с.

14. Інформаційні ресурси

1. <http://psychologiya.com.ua/>
2. <http://chitalka.info/psy.html>
3. <http://www-psychology.univer.kharkov.ua/>

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Загальна політика

Здобувач освіти зобов'язаний відвідувати всі заняття згідно розкладу, не спізнюватися. Дотримуватися етики поведінки. Працювати з навчальною літературою, з літературою на

	електронних носіях і в Інтернеті. При пропуску лекційних занять проводиться усна співбесіда за темою. Відпрацьовувати лабораторні заняття. Виконати індивідуальне завдання.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Політика щодо академічної доброчесності	Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

ОЦІНЮВАННЯ

Нарахування балів	
Види оцінювання	Бали
Змістовий модуль 1	20
Змістовий модуль 2	20
Змістовий модуль 3	20
Підсумковий контроль (теми 1-8)– залік	40

Розподіл балів для оцінювання успішності студентів		
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	задовільно
64-73	D	задовільно
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни